

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 64.

ANULU XXIV.

Sabiu 1224 Augustu 1876.

Telegrafulu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care done septemani cu adausulu Foisioerei. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditura foiei, pre afara la z. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate cãtra espeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

trajelelalte pãrti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru priuc, si tieri atreine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseritele se platescu pentru intãi'a ora cu 7 cr. sirulu, pentru a dõu'a ora cu 5 1/2, cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2, cr. v. a.

Privitoriu la organizarea de nou a comitatului Sabiului.

(Urmare si fine.)

Din cele premise si anume din destinatiunea: ca numai cei ce posedu dreptulu electoralu pentru dieta, suntu indreptatiti a concurã si la alegerea comitetului municipalu, se vede ca si legea nõstra municipale e aristocratica in tõe trasurile ei fundamentali. Pentruca marginindu ea si aci, in afacerile mai multu interne, dreptulu electoralu prelãnga o clasa de locuitori inaintati in avere sãu calificatiune; eschide totu odata pre de alta parte multimea poporului si dela eserciarea dreptulu acestuia intre marginile acestea restrinse si o privãza astfeliu de tõta participarea la afacerile politice.

In comparatiune cu legile de pãna acum, apare deci destinatiunea acest'a a legii municipale totu mai restringãtoare. Cãci precãndu pãna acum se alegeau deputatii pentru adunarea scaunale de intregile comunitãti; dupa legea municipale jumetate din comitetulu municipalu nu e de locu supusa alegerei, si cealalta jumetate se alege numai de cei favoriti de lege.

Prelãnga neajunsele acestea ale legii, mai obvine inãca si destinatiunea supletõria din estu anu, prin carea s'a virtutu in comitetu ex officio o sumatenia de amploiat. Si astfeliu reasumandu totulu aflãmu: ca comitetulu municipalu in form'a sea de adi, e reprezentantia a posesoriloru mari si de mijlocu, a inteligintiei si in partea industriei si a regimului; reprezentantia a poporului in se nu e.

Pentru noi romanii apare destinatiunea acest'a restringãtoare a legii municipale, in fapta totu atãtu de apasãtoare cã si normativele de mai nainte, conformu cãror'a cetatea Sabiului dedea in adunarea scaunale atãti'a deputati, cãti tõe celelalte comune la olalta. Pentruca novel'a electorale ce 'si afla si aici aplicarea sea pare a fi compusa a nume in defavorulu romaniloru, precãndu orasieniloru si anume industriasiloru le recunõsce deosebite concesioni. Si astfeliu numerulu alegatoriloru romani, fatia de neromani, abiã va aretã o proportiune mai favorabile.

In forma in se apare destinatiunea acest'a a legii municipale intru atãt'a mai favorabile pentru noi, incãtu nu ne inchide drumulu a priori; ci ne lasa baremu posibilitatea de a influentiã inaintandu, cu tempu si noi mai multu asupr'a afaceriloru municipale. Va se dica nu tiermuresce numerulu alesiloru in comitetulu municipalu din comunele nõstre; ci lasa posibilitatea cã se creasca numerulu acest'a cãtu de mare, inmultindu-se numerulu alegatoriloru.

Curiosu este ca in legea municipale se considera si numerulu locuitoriloru din municipiu si anume cã unu factoru dupa care se calculãza si se orientãza numerulu membriloru comitetului municipalu. De-si in se numerulu locuitoriloru din municipiu e decidetõriu pentru numerulu membriloru comitetului, alegendu-se in comitate totu dupa 500, ier' in cetãti cu municipalitate propria dupa cãte 250 locuitori, unu membru in comitetulu municipalu. De-si s'aru vedẽ din destinatiunea ast'a a legii, ca membrii comitetului aru fi se fia re-

presentanti si anume a proportiune ai locuitoriloru, si de-si aru urmã naturaliter ca fia-care cercu electoralu se alãga atãti'a represeatanti cãti se vinu dupa numerulu locuitoriloru dintr'ensulu; totusi legea parascesce si aci ratiunea si face ierãsi o apucatura aristocratica:

Lasa ca institutiunea virilistiloru nu se põe aduce in nici unu nexu ratiunãlu cu numerulu locuitoriloru, precum nici virilistii ex officio. Dar' chiaru si destinatiunea privitõre la numerulu membriloru cãti are sa alãga fia-care cercu electoralu e de totu ciudata.

Trebue sa premitemu ca membrii comitetului se alegu in cercuri electorali — in municipii in care numerulu alegatoriloru trece preste 600 — constatãtoare din 200—600 alegatori. Acestea le compune reprezentantia municipiului dupa chibsiual'a sea. Alegatorii unu cercu electoralu in se nu alegu atãti membrii in comitetulu municipalu, cãti s'aru veni dupa numerulu locuitoriloru din cercu, care e decisivu pentru numerulu membriloru comitetului in genere; — ci alegu atãti'a, cãti se vinu dintre toti pre cercu in proportiunea alegatoriloru din cercu, la sum'a alegatoriloru din municipiulu intregu.

Va se dica aici decide numerulu alegatoriloru nu alu locuitoriloru din cercu! Tendintia e cã tõta influentiã sa se concentreze numai si numai in mãnille alegatoriloru si in comunitãti cari dau unu numeru mai mare de alegatori.

Avendu mai departe in vedere ca legea electorale normativa si pentru acest'a cestiune favorãza multu pre orasieni, inteligenti si industriasi — totu clase ce ni lipsescu nõue mai multu — facendu-le orasieniloru si industriasiloru concesioni favorabili privitõre la acuirarea dreptulu electoralu; ear' inteligentiloru precum suntu: advocati, doctori, medici, chirurgi, ingineri, apotecari, baiasi, padurari si chiaru si artistiloru dela economii, socotindu-li-se pentru a fi primiti intre virilisti, darea directa duplu. Avendu-le tõe acestea in vedere, precum si jurstarea casi inteligentii si oficiantii ex officio virilisti, locuiescu mai cu sãma pre la orasie; nu mai põe incape nici o indoiãla ca tõta influentiã in afacerile municipale, afara de posesoriii mari e data in mãnille orasieloru, er' comunele rurali aparu in tõe privintiele nepastuite.

Mãi adnotandu in fine, ca virilistii cari facu jumetate din comitetulu municipalu, se iau dintre acei'a, cari solvescu in municipiulu respectivu cea mai mare dare directa si anume in ordinea dupa cum urmãza cuantitatea dãrei, dupa conspectele din partea perceptoratoru respective; trebue sa constatãmu ca comunele rurali 'si potu eserciã influentiã loru la alegerei comitetului municipalu, numai in cercurile electorali, in care voru fi impartite.

Comane cu alegatori preste 200 la numeru, formãza unu cercu electoralu pentru sine. Cu preste 600 alegatori se potu impartii in mai multe cercuri. Ier' comune cu alegatori sub 200 la numeru, se voru intruni mai multe la unu cercu electoralu.

Dupa ce deci comunele nõstre cele mai multe nu potu formã unu cercu electoralu pentru sine, ci trebue intrunite mai multe la unu cercu

electoralu; va aternã negresitu tõta influentiã nõstra asupr'a constituirei comitetului municipalu, dela impartirea cercuriloru electorali.

Deci cu cestiunea acest'a are sa se ocupe deocãmdata indeosebi tõta atentiunea nõstra.

Resbelulu.

10 Augustu.

Alaturea cu operatiunile pre campulu de lupta se lucra acum si pre terenulu diplomaticu. „Corr. pol.“ ne spune dupa ascurãrile ei din „isvoru acreditatu“, ca Ristici ministrulu Serbiei a promis a luã in cea mai seriõsa consideratiune descoperirile facute de reprezentantii Angliei, Franciei si Italiei si ai celoru trei puteri nordice, prin cari sa se gasãca o modalitate de a putã pasi la negociãri de pace. Numit'a fõia sperãza ca pasii reprezentantiloru puteriloru voru avẽ rezultate bune, de õre-ce conditiunile pãcei voru fi moderate si se voru restringe la õre-care garantii prin cari sa se impedece pre viitoriu turburarea pãcei. De alta parte „N. W. Tgbltt“ inãca asigura ca puterile cele mari suntu de acordu in ceea ce privesce interventiuena diplomatica in orientu.

Cãndu primimu scirile despre inceperea activitãtei diplomatice, ne vinu si õre-care sciri de pre teatrulu resbelulu. Din Niss'a se telegrafãza in 21 Augustu, ca armat'a lui Achmed Eib pasia alãga in mersuri fortiate spre mēdia di si a sositu la Rsvaci cu scopu de a incungiarã positiunile serbiloru la Bani'a. Dupa acest'a s'a inceputu de nou ofensiv'a (din partea turciloru) la Supovatiu, pãna acum in se fãra succesu.

Alta scire telegrafica din Constantinopole, din acel'asi datu, spune ca Achmed Eib pasia porinudu dela Dervent si Ali Saib pasia au trecut preste Morava si mergu spre Alexinãtiu. Saib, se dice in telegrama, a luat cu asaltu intariturile cari potu fi considerate de chei'a Alexinãtiului.

Amendõue telegramele suntu din isvoru turcescu. Amendõue intarescu presupunerile ca turcii s'au convinsu ca pre drumulu Kniazevatiu—Bani'a—Alexinãtiu n'au ce cautã. Telegramel mai intarescu ca scirile cele repetite ca turcii au intratu, dõra de cinciori, in Krusievatiu, au fostu numai nisce dorintie turcesci si ca turcii stau si astadi si batu numai la portile Serbiei, la Supovatiu. Puterea turcesca concentrata aici e mare dara mai asiã de mare este si cea a serbiloru si dēca diplomatiã nu va preveni pre strategi lupta cea mare anunciata de multu va urmã cãtu de curendu.

Achmed Eib dispune de 58,000 õmeni infanteria, 17 escadrõne cavaleria si 112 tunuri. Ali Saib are sub comand'a sea 12,000 infanteria, 6 escadrõne cavaleria si 4 baterii. In forturile dela Niss'a suntu vre-o 15,000 trupe de tõe armele.

Serbii sub Cernaieff, Lesianin si Ciolacu dispunu de o armata de vre-o 85,000 õmeni si 170 tunuri si au positiuni fõrte bune.

Actiunea militara s'au inceputu cu tõta seriositatea la intrarea Moravei in Serbiã dela 19 Augustu, s'a continuatu in 20 si 21 Augustu. In diu'a din urma au fostu din partea turciloru ingagiati in lupta 40,000.

Resultatulu in se a fostu celu cunoscutu dejã mai susu.

„S. d. T.“ are o telegrama din Belgradu dela 22 Augustu, din carea se vede ca armat'a serbesca dela Ibar la 19 Augustu au respinsu unu atacu din partea turciloru, indreptatu spre Cociabrad. Din acest'a afacere se deduce ca serbii si la punctulu acest'a nu se afla in stare asiã rea, dupa cum s'a disu si scrisu inainte cu dieci de dile.

11 Augustu

Din telegramele sosite eri diminiãtia la foile de aici estragemu, ca lupt'a intre Niss'a si Alexinãtiu dela 19 Aug. n. a decursu neincetatu, dara turcii au fostu respinsu cale de doi chilometri. Se vede in se mai departe ca turcii mergu concentricu pre mai multe cãi spre Alexinãtiu si asiã serbii au la diverse puncte saii intempine si sa-i respinga. Alta telegrama spune ca colonelulu Horvatovici a reocupatu Kniazevatiulu si inaltimile dela Tre-sibab'a.

Nici turcii, nici serbii nu punu mare pretiu pre incercãrile de pace. Cei dintãiu formãza unu corpu de reserva la Sofi'a de vre-o 25,000. Pre drumulu de feru sosescu la Mitrovitiã tunuri de asediare. Se dice ca pentru de a bate Alexinãtiulu si Deligradulu. Dara si serbii nu stau cu mãnille in sinu. La Craguievatiu in arsenalu 1000 de õmeni lucra diu'a si nõptea, varsa tunuri, fabrica pusci si alte necesarii pentru resbelu. Principele Milanu, despre care se dice ca este mai aplecatu spre pace, respundiendu la o deputatiune carea l'au felicitatu pentru evenimentulu celu imbucuratoriu in familia, a disu: „Cu ajutoriulu lui „Dumnedieu si cu alu natiunei vomu „ajunge la unu sfersitu norocosu alu „resbelulu.“ Din aceste cuvinte se vede mai multu o incredere in fortiele tieriei si unu esitu favorabilu pentru serbi decãtu o intimidare si aplecare spre pace cu ori-ce pretiu, dupa cum voru a sci multe opiniuni dela noi.

Dela bataliã cea memorabila in tienutulu Cucianiloru a intratu o pauza pre teatrulu resbelulu montenegrãnu. Principele Nicolau si-a stramutatu cuartirulu generalu in cerculu dela Bielopavlevici. Se dice ca principele voiesce sa fia in apropierea Albaniei, unde se concentrãza multe trupe turcesci. Bataliã dela Cuci in se le va fi luat poft'a turciloru de a intrã in Muntenegru, cu atãt'a mai multu, cãcãtu o parte din Albanesi a inceputu a trece cu arme cu totu la muntenegreni. Unele foi suntu de parere ca principele voiesce sa intreprenda unu marsiu spre Sientiã cã sa dea mãn'a cu Ciolac Antici dela Ibar si asiã sa amenintia pre Achmed Eib in cõsta sãu eventualu in spate.

„Corespondintiei politice“ i se comunica la 16 Augustu n. din Belgradu:

Miscarea armatei turcesci cãtra valea Moravei a inceputu dejã. Caus'a armistitiului faptecã aprõpe de 12 dile ce-lu dete Abdul Kerim pasia serbiloru, erã numai si numai in nesuinitiele lui de a aplanã pierderile ce le a avutu pãna acum armat'a turcesca. In realitate Abdul Kerim a trasu la

sine întariri însemnate. Achmed Eiub pasi'a singuru dispune acum de 58.000 infanteria, 16 escadrone cavaleria, si 112 tunuri. Osmanu pasi'a înaintéza cu 12,000 soldati infanteria, 6 escadrone cavaleria si 4 baterii. În forturile detasiate si în castrele fortificate dela Nisi se afla 15,000 soldati trupe de toate soiurile de arme. Armat'a turcésca de operatiune contr'a Serbiei numera în acestu momentu 100,000 combatanti. Se pare ca generalii turcesci sunt decisi sa înainteze cu acést'a fortia armata. Scirile mai noue spunu déjà, ca avantgard'a lui Eiub pasi'a a deschisu déjà lupt'a cu Horvatovicu, care tiene ocupate difileurile la Topla. De vreme ce Cernaief se afla foarte aprópe, în Deligadu, va puté tramite ajutoriu grabnicu si suficientu. Conducatori serbesci aru fi totalu necapabili déca nu voru sa sa resiste cu fortia la asaltulu turciloru. Cernaief, Lesianin si Ciolacu Antici dispunu de 85,000 soldati si 170 tunuri si pre lánga acést'a se afla în positiuni foarte favorabile. Dara la continuarea resbelului se ceru bani si cassele ministrului de finantie s'au sleitu de totu. Deci e învederata necesitatea de a se contrade unu imprumutu de 25 milioane. Nu incape vre-o îndoiéla, ca comisiunea va încuviintiá cererea. Dara e alta întrebare, ca este perspectiva de a procurá banii de lipsa în terminulu celu mai scurtu. Se crede ca cu 2 milioane galbini se va puté continuá resbelulu inca 6 luni. Guvernulu a scrisu unu nou impositu de resbelu, la care se voru supune cei mai bogati. Dara va fi foarte greu a încassá acesti bani, cáci pentru stagnarea tuturoru afaceriloru nime nu dispune de bani gat'a. Sunt multi bolnavi la armata, cari în cea mai mare parte se insanatosiazá, dara cari totusi au lipsa de multu ajutoriu dela medici. Se dice ca mai 5000 soldati s'au bolnavitu de dissenteria, tifus (lángóre) si de alte bóle acute. Dintre raniti se scóla preste totu numai 60 procente. Durere în resbelulu acést'a numerulu celoru greu raniti e disproporcionatu de mare.

„În Cret'a a eruptu revolutiunea“. Asiá se telegrafá în dilele trecute în toate pártile. Cá adausu la acésta scire momentósa se telegraféza acum din Bucuresci, ca din Constantinopole a venit scirea despre o nota a ambasadorului grecescu, prin carea stáruiesce regimulu grecescu pentru satisfacerea dorintieloru Cretensiloru, cáci altcum nemultiamirea acestor'a va avé o influentia reactiva asupr'a populatiunei din regatul grecescu.

Despre situatiunea militara se scrie din Belgradu la 15 Aug. la „Pol. Corr.“:

Dupa toate scirile câte au sositu aici este probabilu ca între Bani'a si Alexinatiu va fi o lupta mai mare. Cernaieff si-a concentratu armat'a cu 140 tunuri între Topl'a, Deligadu si Paracinu. Comoditatea turcésca în purtarea resbelului a concesu serbiloru a se întari între difileurile drumului dela Kniazevatiu la Bani'a în cinci locuri. Achmed Eiub nu póte petrunde pre drumulu acést'a cátra Alexinatiu decâtu cu jertfe mari. De alta parte Osmanu pasi'a inca a neglesu momentulu favorabilu de a urmarí si fortiá drumulu cátra Paracinu. Loculu din urma l'a scutitu Lesianinu pre deplinu si prin acést'a si Cernaieff este scutitu contra unei încercári de a-i dá ocolu si a-lu atacá dela spate. Este foarte probabilu ca la Topl'a decurge lupt'a déjà de doue dile si ca Eiub pasi'a se opintesce din toate puterile a fortiá difileurile de acolo. Déca s'aru întemplá cá Cernaieff si

Lesianinu si de asta data sa fia fára norocu, voru mai cercá odata la Cipri'a. Regimulu n'a publicatu incanici unu buletin de despre armat'a dela Drin'a. De aci se deduce ca si acést'a e batuta de turci si respinsa în Serbi'a. Alimpici 'si va mutá cuartirulu generalu la Lejniti'a. Este posibilu ca va fi înlocuitu de colon. Becker.

Despre colonelulu Despotovici, carele a dusu insurgentiloru din Bosni'a 2500 soldati din militii dimpreuna cu o bateria vinu sciri favorabile. Elu înainteza spre Seraievo, trebuie inse déca voiesce sa puna mân'a pre capital'a Bosniei sa se gandésca mai înainte la luarea Travnicului si Banialucei. Localitatea din urma este o fortareta, cu toate ca de ani, într'o stare foarte parasita. O provocare a lui Despotovici îndreptata cátra bosniacii catolici de a combate alaturea cu serbii pre inamiculu comunu, n'a avutu pâna acum nici unu rezultat.

Dupa „Cor. polit.“ comunicámu harthi'a principelui Nichit'a cátra Muktar pasi'a în privinti'a imortmentárei celoru caduti la Vrbiti'a:

Escelentia! Cu toate ca cea mai mare parte din caduti la 28 Iuliu s'au imortmentatu, mai multe cadavre la Bilek au remasu neingropate. Convinsu ca Escel. Ta véi corespunde îndatorirei ce ai fatia de armat'a DTale, me grabescu a me pune în întielegere cu Escel. Ta în privinti'a acestei afaceri pentru de a statorí toate amenuntele de lipsa. Cu parere de reu Ti comunicu ca s'a aflu în morti unulu, pre care prizonerii nostri l'a recunoscutu ca este generalulu Selim pasi'a. Eu amu facutu dispositiuni de s'a imortmentatu cu tota onórea cuvenita positiunei sele. Cu ocasiunea acést'a Ti impartasiescu scirea imbucuratória ca brigaderulu Osmanu pasi'a fu prinsu în momentulu, în care elu 'si dá tota zadarnic'a silintia de a oprí pre soldatii pusi în fuga de a fugí mai departe; pasi'a e sanatosu si fu escortatu la Cetinie.

Principele Nicol'a I.

Capulu statului majoru alu montenegreniloru a comitatu harthi'a acést'a cu urmatóarele siruri:

Dlu comandante generalu în Bilek. Amu onórea a tramite aici epistola Serenissimului Principe Dlu generalu en chef Muktar pasi'a. Absentandu acést'a sa binevoiesci a luá DTa lucrulu a mâna. Generalulu de brigada Osmanu pasi'a, care a caditu prinsu cu onóre, se róga prin mine sa-i tramiti efectele la Grahovo. Déca te invoiesci cu propunerea mea, voi tramite unu delegatu pentru statorirea detaiurilor. Voivoda Stanco Radonici.

„Krtzg“ din Berlinu, cárei'a i se atribue rapórtu intime cu cercurile oficióse rusesci, publica urmatoriulu comunicatu interesantu din Petersburg cu dat'a 12 Augustu:

Eri la manevrele corpului în tinentulu dela Crasuo-e-Selo inrolá Majestatea Sea imperatulu pe nepotulu seu celu mai betránu, pe marele principe Nicolae Alexandroviciu nascutu la 18 Maiu 1866 în sirurile renumitulu regimentu de garda Pavlovski. Dupa acést'a invitá imperatulu pe toti oficiarii în cortulu seu si cu glasu miscatu le adresá unu cuventu cordialu. Elu dise între altele: *Pâna acum amu pututu sa crutiú scumpulu sânge alu braviloru pavlovski, dara póte ca va veni curendu tempulu, cându va trebui sa contezu pe virtutea voastra dovedita de atâte ori, si sum convinsu, ca regimentulu 'si va face dator'i'a cá si pâna acum.* Cuvintele monarchului s'au respunsu cu însufletire si cu unu hurah freneticu. Imperatulu beú apoi intru sanatarea regimentului seu, la care den-sulu e siefu mai bine de 50 ani. Cu-

vintele Majestátei Sele se interpreta de oficiarii mai teneri asiá cá si cându s'aru asteptá o dechiarare de resbelu Turciei. Dara deocamdata nu e de a se cugetá la acést'a. Multi russi cari numescu aliantia celoru trei imperati neroditóre, dorescu o apropiere cátra Angli'a pentru a regulá impreuna cu flot'a englesa rapórtu politice pe insul'a balcanului. Prin scirile ce sosescu pe fia-care di despre crudimile turciloru, sensatiunea s'a agítatu foarte tare si o dechiarare de resbelu Turciei s'aru primí de armata si poporu cu entusiasmu. Într'acea voluntarii pornescu spre Serbi'a. *Mâne ne parasescu iera siese oficiarii din diversele regimente de garda; ei au demisiunatu dupa toate formele, pentru a puté luptá sub crucea serbésca.* Mai în tota septamân'a pléca corpuri de sanatate cátra câmpulu de resbelu, dumineca au plecatu 58 persóne sub conducerea consiliarului intimu Tocarevu si a principesei Natalie Siachowskoi, superior'a societátei din Moscva „Stempera dorerea.“ Într'acea persóne se afla 19 medici si 24 misericordiane. Joi a plecatu unu trenu de sanatate ce cuprindea 100 paturi, pe care l'au echipatu vechii credinciosii din Moscva. Altu trenu de sanatate s'a posu la cale la initiati'a dómnei Saposnicovu; pre acést'a lu voru acompániá doi medici germáni, doctorii Klein si Beckling. Altu trenu pléca în dilele aceste din Dorpat. Toate aceste trenuri aducu materialu abundantu de medicina, cárpe pentru legatulu ranitiloru etc. precum si medilóce pecuniare pe mai multé luni. Si darurile de bani se continua totu mereu. Firesce ca cele 300,000 ruble date de maresialulu nobilu Samarindu se dovedescu a fi o scornitura; dara consiliarulu intimu baronu de Stieglitz, mai înainte guvernoru alu bancei imperiali, a contribuitu o suma de un'a jumetate de milionu. În casi, pre drumu la toate statiunile drumurilor de feru si ale vapóreloru, la locurile publice de petrecere se facu colecte. Oficialii dau 1, 2, 3 procente din léf'a loru, pe scurtu raru s'a manifestatu semtiulu de benefacere la poporulu rusescu într'unu zelu de a contribuí cum 'lu vedemu acum în lupt'a slaviloru contr'a Turciei.

„Times“ dice într'unu articulu asupr'a *massacrârilor din Bulgari'a* între alte: Déca memori'a poporului aru fi mai bine informatá despre faptele istorice, s'aru amestecá mai putiena surprindere în nedumerirea asupr'a procedârei infame a turciloru în Bulgari'a. La altu locu dice:

Nu trebuie sa mergemu mai departe îndreptu, decâtu pana la resbelulu de independetia alu greciloru, care a proruptu togm'a asiá cá si rescol'a din Erzegevin'a si care ni arata togm'a asemenea episóde cá si lupt'a în Serbi'a. . . Turcii ori unde remânéu domni situatiunei se apucau de *massacratu*. S'aru întemplatu maceluri în Constantinopole, Smirn'a si în Cipru. Se dice ca în Rhodu s'aru massacratu 30.000 ómeni, dara celu mai memorabilu macelu s'a întemplatu în Scio (Chios), care póte e celu mai infioratoriu capítulu în istori'a moderna a Europei. Matrosii musulmani si soldatii s'au deslantuitu pentru a pradá, telhari, deonestá si ucide, pâna ce insul'a fú aprópe *despopulata*. Aprópe 30.000 locuitori fura omoriti, camu 50.000 barbati, femei si copii tramisi în sclavia, si numerulu celoru ce fugira pentru a-si scapá viét'i'a si libertatea, fu atátu de mare, încátu mân'a de ómeni ce mai remasese nu erá de ajunsu, pentru a culege secerisiulu. Crudimea fu mai respingátóre prin omorirea ostaticiloru, cari s'au predatu la începutulu resbelului deregatoriiloru turcesci. Voru voi unii sa se desvinovatiésca cu aceea, ca si crestini cá si turcii, au comisu crudimi în orientu. Trebuie sa marturisimu, ca si

grecii s'au aretatu adeseori elevi tenaci ai maiestriloru loru. *Asiá se întempla totu-déun'a dupa seculi de impilare deositoré.* Crudimile din Bulgari'a arata, ca turcii au remasu totu cum au fostu pre tempulu resbelului cu grecii si pre tempulu cându prorupsese fanatismulu în Siria. . . Nu li se póte luá în nume de reu bulgariloru, déca densu, chiaru si cu pericolulu, de a sporí greutátile diplomatece ale cestiunei orientale, s'au încercatu sa scape de unu jugu detestatu. . . Majoritatea cea mare a mohamedaniloru e acum inca mai fanaticá, decum a fostu înainte cu o diumetate de seculu si cu unu dispretiu neschimbatu stá în departata de ori ce influentia européna.

Lui „P. Ll.“ i se scrie din Iasi la 15 Augustu: Prin Romani'a trecu neinteruptu oficiarii si voluntarii rusesci. În dilele cele mai de aprópe are sa tréca majorulu rusescu Petermann cu 70—80 voluntarii, între cari unu numeru mare de oficiarii. Toate siargele cari trecu pre aici umbla negenate în uniformele loru, dara fára arme. Aceste urméza cu pachetele ce se tramitu mai tardiu. Unu oficiaru cu care s'a întemplatu de a conversatu corespundentulu a spusu fára de nici o reserva ca în septamânile cele mai de aprópe armate rusesci voru intrá în Romani'a.

Din Bucuresci i se scrie lui „P. Ll.“: Noulu ministru de esterne Ionescu tagaduesce, de câte ori i se da ansa în conversarea sea cu agentii diplomatici, cumca densulu, înainte de a fi ministru, cá conducatoriulu alu fractiunei rosie din Moldov'a, a cugétatu sa restórne pe principele Carolu séu sa-i dea macaru numai ansa sa abdicá. Densulu admite, ca cu deosebire în acestu momentu, e o norocire pentru tíera a avé pe printulu Carolu de Hohenzollern de principe, de-si marturiscesce, ca în anulu 1866 s'a opusu din toate puterile la alegerea unui principe strainu. Ministrulu mai afirma, ca principele Carolu nu e de locu nemultiamitu cu guvernarea ministriloru actuali si nu cugeta nici pre departe la o abdicere. Mai departe afirma dlu Ionescu, ca a fostu foarte în interesulu tíerei si alu puteriloru straine, ca M. Costachi si M. Cogalniceanu s'au separatu din guvernulu si ca în loculu loru a venit densulu si Statescu. Abiá în modulu acést'a s'a potutu formá o partida tare, unita în principele sele, ai cárei toti membri se radima pre majoritatea camerelor. Numai unu guvernulu solidu, unitu, e în stare a esecutá reformele intentiunate si regularea financiiloru în intru. Numai unu astfelu de guvernulu póte realisá cea mai stricta neutralitate relativu la politic'a esterna, cáci tocm'a ministeriulu actualu e cu privire la politic'a din afara decisu conservativu, precându fostii ministri ai partidei conservátóre au urmaritu în afara politic'a resturnárei existentului. Si politic'a de neutralitate a dlui Cogalniceanu a fostu ambigua si togm'a pentru acést'a densulu — Ionescu — cá deputatu a atacatu acést'a politica în camera. Neutralitatea Romaniei trebuie sa fia chiara si fára idei rezervate, numai atunci va aflá recunoscentia la puterile europene si va servi tíerei spre folosu.

Deosebirea între politic'a lui Cogalniceanu si a lui Ionescu este asiá dara într'aceea, ca amendoi, ce e dreptu au recunoscutu neutralitatea cá o necesitate pentru tíera, dara Cogalniceanu credea, ca va puté amagí tierile esterne si cu deosebire pe Turci'a, pentru a escamotá prin amerintiári óre-cari avantagie, precându Ionescu nu-si face ilusiuni nici în privinti'a acést'a.

Discursulu

presiedintelui Asociatiunei transilvane, Iacobu Bolog'a tinentu cu ocasiunea des-

chideri *siedintelor* adunării generale la 29 Iuliu st. v. 10 Augustu st. n. 1876 in Sabiiu.*)

Stralucita adunare! Onorabililor domni si frati!! Au trecutu siespre-diece ani, de cându s'a ivitu mai întâiu între unii români transilvaneni ide'a si vointia de a infintiã o reuniune pentru perfectiunea literaturii romane si pentru cultivarea poporului român; de cându s'a respanditu aceea idea si vointia că fulgerulu între intrég'a inteligentia româna; de cându s'a compus, s'a scrisu si s'a promovatu epocal'a petitiune din 10 Maiu 1860; de cându în urm'a resolutiuniloru presidiului gub. din 12 Iuliu 1860. Nru $\frac{2475}{8-12}$ si din 31 Ianuariu 1861.

Nr. pres. $\frac{420}{8-2}$ s'a adunatu inteligentia româna în conferintiã din 9/21 Martiu 1861 si a compus statutele „Asociatiunii transilvane pentru literaturã româna si culturã poporului român”.

Va trece preste vr'o câte-va luni alu cinci-spre-diecelele anu, de cându s'a înduratu preagratiosu Majestatea Sea c. si r. apostolica prin prea înaltã resolutiune din 6 Septembrie 1861 a încuviintã infintiãrea numitei asociatiuni si a-i aprobã mentionatele statute; de cându pre temeielu acestor statute s'a tînutu în 23 Octobru (4 Nov.) 1861 aici în Sabiiu, cea dintâiu adunare generala, în care s'a inauguratu si s'a constituitu asociatiunea, ai cărei membrii avem onorea si fericirea de a fi si noi.

Sa ne felicitãmu Domnilor si fratiloru, ca dupa unu intervalu de tempu atâtu de lungu ne vedemu era în loculu unde s'a datu primulu impulsu la întemeierea acestui institutu de cultura literara si poporala; unde s'a aruncatu simburele, din care a resaritu si a crescutu arborele, sub a cărui adumbrire afla locu totu însulu si cu deosebire toti românii. Da, sa ne felicitãmu Domnilor si fratiloru, ca ne-a succésu, a esistã că asociatiune recunoscutã în statu, de statu, si a reveni că atare dupa cinci-spre-diece ani la foculariulu, din a cărui caldura amu esitu. Inse, dupa ce avem asiã dara si noi românii că asociati, nu numai începutu, dar' si unu trecutu destulu de considerabilu, sa facemu totudeodata o fugitiva reprieve la acelu începutu si trecutu, pentru regularea presentulu si venitoriu-lu nostru. Sa scrutãmu pucintelu, ca ce impressiuni a lasatu si unulu si altulu în animele noastre.

Dulci, dá prea dulci suveniru îndezã animile tuturoru acelor'a, cari au vedutu cu ochii loru, ca din ce teneri dar' puternici crateri a esitu schinteia, din care s'a încinsu acelu sacru focu, ce avea sa misce, se încaldiesca si se intrunésca simtirile si cugetele româniloru, pentru ajungerea la scopuri culturali; cari au vedutu cum tenerii români de pre la anulu 1860 au alergatu cu tóta increderea pre la veteranii nostri cu acea schinteia aprinsa, si au aflatu la acestia cea mai caldura primire si imbarbare; cari cu placere ne aducemu aminte, ca inca pre atunci a fostu petrunsu si pepturi române convingerea, ca prosperitatea si înflorirea statulu ale cărui parti constitutive suntemu si noi românii, e conditionata de buna-starea, de tariã materiala si intelectuala, a tuturoru popórelor, din care se compune statulu, ca prin urmare chiaru si în interesulu statulu are si poporulu român sa devina tare; ca-si pôte poporulu român castigã acésã tariã, necesaria siesi si statulu, numai prin cultivarea sea, si prin perfectiunea literaturii proprie; ca statulu prin urmare nu numai va concede, ci va si promovã, prin propriile sele medilóce desvoltarea puterii si activitatii române, nisuitoare spre asemenea scopuri, si ca precum alte popóre, asiã

si cu deosebire românii numai prin reuniuni potu ajunge scopuri de acestea; numai intrunindu-si puterile potu strabate românii către culmea perfectiunãrii intelectuale si materiale, către culmea adeveratei fericiri omenesi.

Ne suntu delicióse recordãrile, ca unii frati dintre cei petrunsi de asemenea convingeri, că fideli apostoli ai ginteii noastre, au cutrieratu partile locuite de ea, transplantandu si popularisandu acelea convingeri, si facendu că se vedemu dintr'odata cum se acopere memorabilã suplica din 10 Maiu 1860, că printr'unu farmecu de subscrierile nemuritoriloru nostri arhierii A. St. Siolutiu si A. Bar. de Siagun'a si de ale altoru 180 români din tóte regiunile Transilvaniei; se vedemu, ca cu ce zel, cu ce caldura si cu ce incredere reciproca s'au intrunitu românii în conferintiã loru din 9/21 Martiu 1861, si fara de a se sfii de diversitatea etatei si a religiunii lor, au concluratu cu totii la punerea petrei fundamentale, si se vedemu, ca nici cele mai îndepartate parti locuite de români n'au remasu nerepresentate la inaugurarea si constituirea asociatiunii noastre în primã ei adunare generala, tînutã — precum diseiu — la 23 Octobru (4 Nov.) 1861 aici în Sabiiu; ci au concursu pre întrecute cu tóte posibilele lor medilóce materialu si intelectuali, la radicare si consolidarea acestui comunu templu alu cultivãrii romane.

Semne domnilor si fratiloru, vederate semne tóte acestea, ba chiaru probe eclatante despre aceea, ca *voindu sciu si potu abandonã si românii ori ce separatismu: 'si sciu si-si potu alergã în ajutoriulu propriu cu puteri intrunite, si asiã a produce si a implini fapte demne de numele lor si folositoare întregii lor individualitati nationale. De Ddiculu parintiloru nostri. că se vré, se scia, se póta, sa si faca românii nostri acésã totu-déun'a spre perpetuarea acesteii institutiuni comune, si spre glorificarea numelui lor!!*

Sa ne felicitãmu — amu disu — domnilor si fratiloru, pentru ca dupa ce amu percursu cu generalele noastre adunãri ambulante mai tóte partile Transilvaniei locuite de români, ne vedemu că asociatiune iera acolo, u ide si-a luat ea începutulu esistintiei sele. Dar' desi ne amarim dulcetiã numeratelor suveniru, se profitãmu totusi de momentu; sa ne comparãmu începutulu si trecutulu cu presentulu; se vedemu mai întâiu cum stãmu în capete si membrii; se cautãmu la noi si în giuru de noi, si vomu aflã cu adãncã durere, câtu de mari si câtu de multe suntu lacunele, care au produsu acesti 15—16 ani în sirurile noastre, câtu de tare ne-amu rãritu.

Exoperatorii acestei institutiuni, marii nostri arhierii Andreiu bar. de Siagun'a, si contele Alesandru Sterc'a Siolutiu; acei neclatiti stãlpi ai ginteii române, căror'a că unoru barbati de statu le-a jacutu la inima si incolumitatea acestuia, si cari bine au scitu, ca prin cultivarea poporului român nu numai voru fericit pre acest'a, ci voru si contribuã, în modu esentiale la asigurarea mentionatei incolumitati a statulu; cari pentru că se póta cultivã si fericit pre românii si se contribuie prin aceea la incolumitatea statulu, au trecutu fara scrupolu preste recea si stérpa stãnca, ce-i despartia si-au datu mâna fratiésca, si în buna întielegere, cu puteri intrunite, profitãndu si de înaltã-le positiune, au delaturatu cu întielepçione rara tóte pedecile, care la începutu ne amerintiau cu paralisarea intentiunãrii noastre întreprinderi, si nu s'au stãmperatu pâna nu au mijlocitu pré înaltã concessiune de a infintiã acésã reuniune, si pâna nu au adunatu pre frati de unu sânge si de diverse confesiuni la lucrarea comuna; acei buni parinti ai nostrii, cari au fostu deapurerã radimile cele mai puternice ale institutiunii acesteii — durere! —

nu se mai afla între noi, au trecutu la vietiã eterna!

Ce cunune de lauda se ducemu domnilor si fratiloru ce semne de multiamita se dãm acestor mari barbati români, acestor adevãrati binefacatori ai ginteii românesce?

Imi recunosc si ve marturisescu debilitatea de a ve recomandã o modalitate a actiunii noastre facia de acestea umbre fericite, care se corespunda laudei si mariei acestor luciferi români; prin care sa le putem multiamã dupa cuviintia si meritu pentru binefaceri, ce ne-au aretatu. Faptele lor suntu mari, eroice; ier' puterile noastre inca micutie, slabutie! Nu ve potu deci recomandã deastadata altu-ceva domnilor si fratiloru, decâtu rugarea mea; ca profitãndu de ocaziunile, ee ne dau ambulantele noastre adunãri generali, sa ne apropiemu de sacrele morminte ale acestor buni parinti ai nostri — de astadata de celã alu marelui Andreiu, si cu procsimã ocaziune de alu bunului Alesandru - A. o pietate si cu amóre fiesca sa le sarutãmu si sa le binecuvântãmu tierin'a, care i acopere, si apoi se ridicãmu inimile noastre către locurile dreptiloru, unde repausa spiritele lor cele binefacatóre, si se ceremu rugãndune fierbinte: că acelea bune spirite sa fia depurarea cu noi si între noi; se faca că toti succesorii acestor mari arhierii români, cându e vorbã de perfectiunea si fericirea românului si de asigurarea incolumitati statulu, se nu considere ca suntu altu-ceva, decâtu ca suntu mai întâiu de tóte români; se-si dé că atari mâna fratiésca si adunãndu pre lângã sine tóta suflarea româna, pre toti românii, sa lucre cu ei dimpreuna, cu buna întielegere, din tóte puterile intrunite spre cultivarea întregulu poporu român si spre perfectiunea literaturii române!

Se mai cautãmu domnilor si fratiloru la noi si ingiuru de noi si vomu vedé iera cu adenca dorere, câtu dintre escelentii si prea devotatii nostri consoti ne-au parasitu în acesti 15—16 ani pentru totu-déun'a, trecendu la alta vietiã mai fericita.

Se dicemu acestor'a: odichniti fratiloru iubiti în pace, ca fratii vostri, remasi aici, continua operã, continua lucrarea vóstra, si nu ve voru uitã, ci ve voru pastrã pentru totu-déun'a dulcea memoria!

Dar' în urma deplorandu sa marturisescu, ca se afla si între cei vii de aceia, cari din varii cause au parasitu în decursulu acestor 15—16 ani cetã nostra, au esitu din arenã luptei noastre pentru progresu.

Pre acesti frati ai nostri sa-i chiamãmu cu tóta staruintiã fratiésca îndereptu si se fimu securi, ca ei, cá toti aceia, în alu căroru peptu mai bate o anima de român, nu voru întârdia a se întórce iera la noi fratii lor, si a luptã mai departe cu noi dimpreuna pentru progresu.

Acum se stãmu putintelu si dupa esperintiã de atãti ani sa ne tragemu sém'a cu noi insine. Sa ne întrebãmu: de a corespunsu, încãtu a corespunsu, séu n'a corespunsu asociatiunea nostra problemei sele?!

Cum câtu si ce a lucratu acésã asociatiune sub intieléptã conducere a fericitiloru mei antecesoru, a marelui nostru arhieriu Andreiu bar. de Siagun'a în cei dintâiu siese ani si a neuitaverulu presidinte Ladislau Basiliu bar. de Poppu în altii siese ani, arata actele ei (tiparite în Sabiiu în tipografiã diecesana) dela 1862 pâna la 1866 si fóiã „Transilvaniã” esita (în Brasiovu în tipografiã Römer et Kamner) dela 1868 încóce; ier' ce s'a facutu în decursulu elapsulu anu sub presidiulu actualu, ne va aretã raportulu, ce ni se va ceti indata.

Tóte faptele, tóte miscãrile asociatiunii noastre obvinu fidelu deliniãte în mentionatele acte, în numitã fóiã si în amintitulu raportu.

Din acestea publice acte se pôte convinge fiesce-cine: de a satisfacutu, încãtu a satisfacutu, séu n'a satisfacutu asociatiunea nostra chiamãrei sele.

Pre cându deci 'mi permitu, a recomandã cu tóta caldura fia-cãrui român, procurarea esaminarea si judecarea acelor acte, propriamente a faptelor, a miscãrilor cuprinse în tresele; pre cându constatu cu placere si cu linisce sufletésca, ca în mesurã poteriloru, de care a dispusu asociatiunea nostra, ea si-a implinitu datorintiele sele în trecutu; precãndu me îndreptatiescu basele, pre care e asediata acésã asociatiune, si manifestãrile, cele multe despre interesarea publiculu nostru de dens'a, a enunãtiã nu numai sperantiã, ci chiaru si convingerea mea, ca institutulu acésã alu nostru 'si va ajunge în viitoriu negresitu tóte sublimatele scopuri, pentru care s'a infintiãtu, — lasu cá în detaiu se respundã la întrebarea pusa marele nostru onorabilu publicu, si me marginescu inca numai prelãnga putiene si modeste observãri.

E adevãratu, ca pâna n'a dispusu si pâna nu va dispune asociatiunea nostra de atãtea medilóce materialu, câtu se fia potutu si se póta obligã si materialmente, celu putienu pre unii dintre membrii ei la o continua, neintrerupta lucrare în favórea densei, pâna atunci au avutu si au toti membrii ei numai morali obligamente către dens'a; ier' implinirea obligamentelor acestor'a depinde — precum bine se scie numai dela liberã, dela bunã vointia a fia-cãruiã. Acésã bunã vointia inse — gratia barbatiloru romani zelosi —! n'a lipsitu în trecutu si nu va lipsi în venitoriu; ba din contra se sperãmu domnilor si fratiloru, ca ea va cresce si se va mari nesmintitu în proportiune, în care se va recunósce totu mai multu si mai tare de către întregu publiculu nostru absolutã necesitate de unu institutu cá acest'a; în proportiunea în care se voru apretiu beneficiile, ce a reversatu si va reversã acésã institutiune asupã romaniloru.

E mai departe adevãratu ca acestu institutu salutariu e alu nostru, alu tuturoru romaniloru.

Toti noi dara suntemu datori ai procurã dupa mesurã poteriloru fia-cãruiã dintre noi, si a-i dá nutrimentulu, care lu cere, ca în omisus necesariu, esistintiã si subsistintiã lui. Deci totu ce aru lipsi acestui institutu, totu ce i-aru clatinã esistintiã; totu ce i-aru impededã regulatulu cursu, prosperarea, aru cadé în responsabilitatea, în imputatiunea nostra a tuturor'a, iera în mesurã acea, în care dispunemu fia-care dintre noi de respectivele puteri necesare si de ajunsu spre delaturarea, spre sterpirea reulu.

Sa ne facemu asiã dara toti si în tóte privintiele datorintiã fatia de elu si asiã sa-lu punemu în stare de a puté remunera si materialmente dupa cuviintia ostenelele tuturoru acelor'a, cari aru traã si aru munci numai pentru densulu, si atunci se fimu securi domnilor si fratiloru, ca acestu institutu alu nostru se va redicã nesmintitu la splendórea si valórea, la care trebe sa se radice!

În fine e adevãratu si aceea, ca pentru noi romanii transilvaneni nu esista afara de acestu institutu altulu în care amu puté, cá intr'acésã, se profitãmu în favórea progresulu nostru intelectualu si materialu de întregu elementulu nostru, de fortiele, de poterile intelectuale si materialu ale tuturoru romaniloru. Recunoscendu deci, ca perderea acestui institutu, unicu pentru noi romanii, ne aru causã daune imense, stricaciuni nereparabile, sa ne folosimu domnilor si fratiloru de poterile amintite si se asigurãmu cu ori-ce pretiu esistintiã „asociatiunii transilvane pentru literaturã româna si culturã poporului român.”

Dupa acestea 'mi permitu a ve salutã cu cea mai caldura salutãre

*) Lu primiramu numai duminecã trecuta. R.

frătească cu cel mai cordial „bine a-ți venit,” apoi a ve rogá, a trece cu mine dimpreuna la agendele, pentru cari ne-am adunatu, spre care scopu deschidu ședint'ă adunării generale ordinare a XV-a.

Comand'a militară c. r. din Sibiu

ni tramite sub Nr. 4114 spre publicare în estrasu nóuele condițiuni provisorie despre primirea de aspiranți în școlile de cadeti c. r. pre cari le comunicăm publicului interesatu în următoarele:

§ 5. *Petitiunile de primire dela concurenți din statulu civilu, cari au trecut de alu 17 anu alu vietiei.*

16. Indigeni bine educati și pregatiti cu cunoscintie corespunzătoare, cari aspira să intre că voluntari în armat'a c. r. și dorescu să se califice într'o școlă de cadeti pentru rangulu de ofițeri, potu să petitiuneze pentru primirea în școl'a de cadeti încă înainte de a fi asentați.

17. Concurenții s'eu ingrigitorii loru îndreptați voru avé sa însemneze în petitiunile ce le voru compune, ca în care corpu de trupa voiesce să intre și în care școlă și în care cursu la acéș'ta școlă dorescesă fia chiamatu.

18. La petitiuni sa se accluda;

a.) Aprobarea comandantulu dela acelu corpu de trupa, în care vrea să intre (respectivulu aspirantu);

b.) Unu atestatu de moralitate estradatu dela deregatori'a politica s'eu politiana a domiciliulu concurentelui;

c.) Testimoniile despre studii ce le-a capetatu pe urma s'eu alte testimonii.

d.) Certificatulu de intrare, pre care 'lu va compune deregatori'a cercuale competentă. (Instrucțiune la executarea legiloru Militare § 114, punctu 1);

e.) Aprobarea în scrisu și legalizata a parintelui s'eu a tutorulu pentru intrarea că voluntariu în armat'a c. r., deca concurentulu va fi minorénu;

f.) Reversu, prin care concurențele se deoblega a servi durabilu în armat'a (dupa ajungerea calificatiunei).

19. Aceste petitiuni trebuie substernute celu multu până în 1 Septembrie a fia-cărui anu la acea comandă generală, respectiv militară, sub care se afla școl'a, în care concurențele aspira să intre.

§ 6. *Petitiuni de primire dela concurenți din statulu civilu, cari au implinitu 14 ani, dara n'au trecut de 17 ani.*

22. Tineri bine educati cu cunoscintie pregătitoare suficiente și cu o dezvoltare corespunzătoare a corpulu cari au plinitu anul 14 alu vietiei și n'au trecut de alu 17 anu din vietia, potu să frecventeze că elevi în trupe de infanteria, în trup'a de venatori s'eu de cavaleria cursulu într'o școlă de cadeti.

23. Petitiunile pentru primirea că elevi de trupe sa fia compuse de ingrigitorii îndreptați ai concurenților avendu a însemná în intrensele, ca în care corpu de trupa, în care școlă și în care cursu alu acéș'ta se rogá sa fia primitu.

24. La petitiuni sa se accluda:

a.) Testimoniulu de botezu s'eu de nascere alu concurentelui;

b.) Unu atestatu de moralitate, estradatu de deregatori'a politica s'eu politiana a domiciliulu concurentelui;

c.) Testimoniile scolare primite pre urma atestata;

d.) Testimoniulu datu de mediculu șiefu (primariu) alu unui corpu de trupa despre dezvoltarea normală a trupulu și despre destoinic'ă ce se astépta dela concurențele pentru servitiulu de resbelu;

f.) Testimoniulu de patria alu concurentelui.

25. Atari petitiuni împreună cu

aceluse loru, suntu scutite de tace și trebuie substernute celu multu până în 1 Septembrie a fia-cărui anu la acea comandă generală (militară), sub care stă școl'a, în care se rogá sa fia primitu (respectivulu).

Br. Ringelsheim.

Varietăți.

* * Denumiri. Comite alu comitatulu Sabiului este denumitu Fr. Wächter; fostulu comite alu fundulu regescu M. Conrad este denumitu membru alu tribunalulu su-premu.

* * Manevrela cele mai mari se începu în 29 Augustu și se termina în 13 Septembrie. La manevrele aceste va asistă în cele două zile din urma Marșialulu A. S. imp. Arhiducele Albrecht.

Lângă trupele concentrate până acum se voru mai contrage garnisónele din Clusiu, Alb'a Iul'ă și Bistriti'a. Trupele concentrate voru avé unu efectivu de 22 batal. infant. 2 batal. venatori, 10 escadróne husari și 13 baterii, va se dica, preste 20,000 ómeni.

Ide'a funeamentală a acestoru manevre este, ca o armată care a facutu o evasiune din Romani'a a ocupatu o Sabiulu, iera contrariu este în marsiu spre Sabiu, venindu de cătra Clusiu și M. Osiorheiu; mai departe ca trup'a din Sabiu, ese în contra colóneloru ce vinu spre Sabiu, este însă respinsa până la Turnulu roșiu, unde capatându sucursu trece ierasi în ofensiva. Pre bas'ă acéș'torele manevre: în 29 Augustu: între Sacelu și Sabiu. — 30 Augustu: între Sabiu și Véstemu. — 1 Septembrie: între Sabiu și Mohu. — 2 Septembrie: între dumbrav'a Sabiului și Sadu. — 4 Septembrie: între Talmaciu și Sabiu. — 7 Septembrie: între Sadu și Turnisioru. — 9 Septembrie: între Sabiu și Sacelu. — 12 și 13 Septembrie încheiare: manevre între Sabiu și Slimnicu și Slimnicu și Sabiu.

A. S. imp. arhiducele Albrecht va trece în revista tóte trupele în diu'a dela 11 Septembrie.

* * Lupi. În muntii dela Cartisior'a s'au vediu în zilele aceste în mai multe renduri lupi. În Joi'a trecuta au spintecatu unu bou.

* * Advocați. Ludovicu Veres, stramutându-se dela Mercurea s'a stersu de camer'a adv. din Sabiu. — Iosifu Klöss și Iosifu Lemény se stramuta cu cancelariile lor dela Seghisor'a la Elisabetopole și G. Capesius în Cincu-mare. — Ioanu Gram'a se stramuta dela Brasiovu la Fagarasiu. Nicolau Garoiu, cu domiciliulu în Zernesti, este primitu în list'a advocatiloru.

Burs'a de Vien'a.

Din 11/23 Augustu 1876.

Metalicele 5%	66 45
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	69 75
Imprumutulu de statu din 1860	11 50
Actiuni de banca	853 —
Actiuni de creditu	140 —
London	124 95
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	73 50
„ „ „ Temisiorene	72 75
„ „ „ Ardelenesci	74 50
„ „ „ Croato-slavone	75 —
Argintu	102 90
Galbinu	5 84
Napoleonu d'auru (poli)	9 70
Valut'a nouă imperiale germăna	69 65

Concursu.

La școl'a capitală dela biserica ss. archangheli Michailu și Gavriilu din Satulungu, protopresbiteratulu Brasiovulu I, au devenitu vacantu unu postu invetiatorescu, la inceptoru pentru a cărui ocupare se escrie concursu, cu terminu până la 25 Augustu a. c.

Salariulu anualu pentru acestu este 250 fl. v. a. și quartiru cu pros-

pectu de a se înmulți salariulu totu la câte 5 ani de servitiu cu câte 50 fl. v. a. și pre lângă îndatorire, că pentru acestu salariu sa tiena invetiatoriulu prelegerile la școl'a de repetitiune.

Doritorii de a ocupá acestu postu invetiatorescu suntu avisati a-si asterne subscribulu comitetu suplicele lor, adresate cătra rev. domnu protopresbiteru Iosifu Baracu în Brasiovu, instruite în sensulu statutulu organicu. Satulungu în 6 Augustu 1876.

Comitetulu parochialu alu bisericei SS. archangheli.

I. Verzea,
parochu și pres.

(1—3)

Concursu.

Devenindu vacantu postulu invetiatorescu la școl'a conf. gr. or. din comun'a Persaniu, protopresb. tractulu I. alu Fagarasiului; se escrie concursu până la 28 Augustu a. c. st. v. emolumentele împreunate cu acestu postu suntu următoarele:

a) leafa anuală în bani 150 fl. v. a.
b) de fia-care copilulu aptu de școlă câte 4 cofe libate.

c) cortelu bucatu în odaile școliei și
d) lemne de foc câte voru trebuí.

Doritorii de a ocupá acéș'ta stațiuna, au de a-si asterne suplicele sele instruite conformu prescrișloru Statutulu organicu, avendu atestatu de calificatiune, cum și cunoscerea cântariloru și a tipiculu bisericescu, până la terminulu susu aratatu, la subscribulu scaunu protopresbiteralu.

Fagarasiu 1/13 Augustu 1876.

Petru Popescu,
protop.

(1—3)

Concursu.

Pentru rentregirea stațiunei de invetiatoriu la școl'a noastră din comun'a Dealu protopresbiteratulu S. Sebesiului devenita vacanta, se escrie concursu până la 19 Septembrie 1876 st. v. cându va fi și alegerea.

Emolumentele suntu:

a.) Leafa în mustu pretiuitu în 120 fl. v. a.

b.) Cortelu în zidirea școliei și lemne pentru încalditu.

Doritorii de a se aplicá la stațiunea acéș'ta au sa-si înainteze cererile sele scaunulu protopresbiterale gr. res. în S. Sebesiu instruite în sensulu prescrișloru Statutulu organicu până la tempulu preamintitu.

Dealu în 1 Augustu 1876.

(1—3) Comitetulu parochialu.

Ad Nr. 55 1876.

Concursu.

Devenindu vacantu postulu de invetiatoriu diriginte la școl'a capitală normală gr. or. din Dobr'a, pentru ocuparea acestu postu cu unu salariu de 400 fl. v. a. și un'ă remuneratiune de 50 fl. din fundulu scolasticu pentru directoratu se escrie prin acéș'ta concursu cu terminulu până la 2) Augustu a. c. st. v.

Doritorii de a ocupá acestu postu suntu avisati a-si asterne suplicele la subscribulu până la terminulu indicatu, instruite în sensulu „stat. org.” cu atestatu de botezu, și cu testimoniile scolastice, ca au absolvitu 8 clase gimnasiale, cursulu pedagogicu, s'eu teologicu, și ca au depusu esamenulu de calificatiune.

Dev'a 5 Augustu 1876.

Comitetulu protopresbiteralu gr. or. alu tractulu Dobrei.

Ioanu Papiu,
protop. Dovei și adm.

2—3

Nr. 219. — 1879.

Concursu.

Pentru ocuparea stațiunei invetiatorescu la școl'a populară confesiunale gr. or. din comun'a Albac, protopresbiteratulu Zlathnei-superiore, se

escrie prin acéș'ta concursu cu terminu până la 1 Septembrie a. c. st. v.

Salariulu anualu 300 fl. v. a. cortelu în edificiu școliei două odăi, și lemne de focu.

Doritorii de a ocupá acestu postu au a-si instruí petitiunile lor în sensulu Statutulu organicu cu următoarele documente:

a) Atestatu de botezu;

b) Atestatu de moralitate;

c) Atestatu ca au absolvitu celu putien 4 clase gimnasiale, pedagogi'a s'eu teologi'a;

d) Atestatu de calificatiune, și ca scie cântările bisericei.

Recurentii au a-si tramite recuresurile lor scaunulu protopresbiteralu în Câmpeni până la terminulu prefriptu.

În contielegere cu comitetulu parochialu.

Câmpeni 25 Iuliu 1876.

Ioanu Patiti'a,
protopresbiteru.

3—3

Concursu.

Devenindu vacanta parochi'a gr. orientala din comun'a Livezeni, în protopresbiteratulu Hatiegiului, se deschide prin acéș'ta concursu, cu terminulu până la 5 Septembrie a. c.

Emolumentele suntu:

a.) Atestatu naturalu și 6 jugere pamentu aratoriu și fenatiu;

b.) Dela 220 fumuri de casa câte 1 fl. 40 cr. de fum;

c.) Tacele stolare indatinat.

Tóte aceste computate la olalta, dau unu venitulu anualu preste 400 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acéș'ta parochia au a-si asterne concuresle lor bine instruite în sensulu legei, la subscribulu până la terminulu susu amintitu.

Hatiegu în 28 Iuliu 1876.

În contielegere cu comitetulu parochialu

Ioanu Ratiu
protopresb. gr. or. alu tract. Hatiegu

(3—3)

Nr. 1758/397 scol.

Concursu.

La institutulu rom. pedagogico-teologicu din Aradu, se receru încă doi profesori, unulu pentru sciintiele matematice-naturale, și altulu pentru cele pedagogice. Salariulu anualu e de câte 800 fl. la unu postu. Recurintia ort. rom. se arete ca dupa terminarea studiulu gimnasiali cu testimoniu de maturitate, au absolvitu respectivele facultăți și pracs'a ce au avutu până acum. Recursele sa se adreseze subscribulu consistoriu până în 25 Aug. st. v. a. c.

Cei cari voru deveni alesi, se voru aplicá în primii trei ani că provisorii cu salariulu amintitu. Consistoriulu 'și reserba ca dupa espirarea a loru trei ani sa se pronuncie despre aplicarea lor definitiva.

Aradu, consistoriulu rom. ort., senatulu de școlie, ședint'ă din 22 Iuliu st. v. 1876.

Ioanu Metianu m. p.

(3—3) Episcopulu Aradului.

Nr. 92. — 1876.

Edictu.

Prin care Dimitriu Paligradu din Saliste scaunulu aceluia-si nume, carele de tempu mai îndelungatu au parasitu pre soci'a sea legiuita Ann'a nascuta Elia Morariu totu din Saliste, fără a se scí loculu aflărei și petreceri lui, se îndatoréza, că în terminu de unu an dela datulu de fatia, negresitu sa se afle înainte forului protopresbiterale subscrisu, pentru ca la din contra procesulu divortiale-intentatu asup'ă lui, se va hotari și în absent'ă lui.

Sabiu în 5 Augustu, 1876 st. v.

Forulu matrimoniale gr. res.

alu protopresbiteratulu tractulu Sabiului I.

1—3